

Program Larvik SV

valgperioden 2019 - 2023

Dagens regjering svikter miljøet, bygger systematisk ned fellesskapsløsningene våre, selger ut det offentliges verdier og øker forskjellen mellom fattig og rik. Kommune- og fylkestingsvalget 2019 blir derfor en viktig kamp for miljø og rettferdighet! Vår kommune kan ikke være bekjent av store sosiale forskjeller og barnefattigdom, derfor tar SV kampen for økt velferd og gode oppvekstvilkår for alle våre barn. Vi skal behandle våre eldre med omsorg og respekt. Vi tar kampen for et grønt skifte i byutvikling og næringsliv, lokal verdiskapning og et trygt arbeidsliv. SV mener at FNs bærekraftsmål og kommunens klimaplan bør være et grunnpremiss for de valg vi tar for Larvik kommune.

Natur og miljø

SV mener at vår lokale klimapolitikk må bli tøffere og tydeligere. SV velger klima som hovedpremiss for alle vedtak innen arealutnytting, transport, energibruk og avfallshåndtering. Likeledes må det stilles strenge miljø- og klimakrav ved kommunens innkjøp av varer og tjenester.

Larvik SV vil:

- at Larvik skal bli en av landets fremste øko-kommuner
- at kommunens arealplan legger til rette for at gange, sykkel og kollektivtransport blir et naturlig valg for reiser til og fra skole og arbeid.
- stimulere til at busser går på biogass
- forsere arbeidet med en helhetlig sykkelplan
- at kommunen aktivt skal bidra til et grønt skifte i det lokale næringslivet
- at offentlig eide biler blir fossilfrie, likeledes krav om dette for avfallstransporten
- bygge ut flere ladestasjoner for elbil
- at kommunen bidrar til redusert plastforurensning og stimulerer bedrifter, organisasjoner og privatpersoner til sortering og opprydding
- at treplanting mtp karbonbinding vurderes inn i alle kommunale planer
- lage årlige «regnskap» som viser resultatet av/kampen om å være i karbonbalanse som samfunn, dette som en del av klimaregnskapet for kommunen

Larvik er blant de kommunene i landet med det rikeste biologiske mangfoldet, og vi har et stort ansvar for å ta vare på og formidle kunnskap om våre arter og våre unike naturområder, på land og i vann.

Larvik SV vil:

- si nei til utbygging i strandsonen – stopp i dispensasjoner!
- verne om sårbare gruntvannsområder
- verne edelløvslogen på Lillevik
- bidra til insektarters overlevelse ved å ivareta viktige leveområder
- frede gyteområdene og oppvekstområdene for torsk i fjorden mot fiske
- si nei til landbaserte vindmøller i vårt distrikt

En trygg og god oppvekst

Alle barn skal sikres gode oppvekstvilkår, og et godt læringsmiljø. SV vil jobbe for den inkluderende fellesskolen, og for nærskolen. Vi er opptatt av at gruppene i skolen ikke skal bli for store – læreren må få tid til alle elever – derfor støtter vi fullt ut den nye lærernormen i grunnskolen.

Stadig flere barn og unge opplever psykiske utfordringer, og nye digitale sosiale arenaer gir økt rom for krenkelser og utenforskap. Det er derfor viktig at fellesskap og inkludering er tema i skolehverdagen. SV vil at skolen skal utvide ordning med miljøterapeuter i skolen, samt styrke tilbudet om helsesykepleier.

SFO-tilbudet skal ha høy kvalitet, ved å ha nok voksne og et godt aktivitetstilbud. Målet er på sikt en heldagsskole med læring, lek, fysisk aktivitet og skolemat, og der lekser gjøres på skolen.

Larvik SV vil:

- dempe karakterjag og –konkurranseløp mellom skolene
- sikre helsesykepleier-tilbud på alle skoler
- beholde frukt og grønt i skolen, og innføre gratis skolemåltid
- utvide ordning med kvalifiserte miljøterapeuter på alle skoler
- gjennomføre forsøk med lekser inkludert i skolehverdagen
- innføre mobilfri skole
- etablere skolehager

De yngste skal få plass i nærbarnehager og møte nok kvalifiserte barnehagelærere. SV ønsker en kommunal bemanningsnorm for barnehagene som er bedre enn den nasjonale minstenormen. Det må settes inn vikar ved sykdom. Vi ønsker også en veiledende bemanningsnorm for saksbehandlere i barnevernet.

For at pengene vi bevilger til barnehage og barnevern skal komme barna til gode, og ikke ende som utbytte hos private eiere, ønsker SV å stoppe kommersialisering av disse sektorene.

Larvik SV vil:

- reversere privatisering av barnehagene - rekommunalisere
- sette av midler til tiltak for å få flere barn med innvandrerbakgrunn inn i barnehage fra 1 år
- innføre en veiledende bemanningsnorm på 15 saker per saksbehandler i barnevernet.

Kultur, idrett og friluftsliv for alle

Vår lokale kulturpolitikk skal legge grunnlag for at Larvik er en god kommune å bo i og spennende å besøke. SV ønsker at kommunen skal støtte det brede kulturarbeidet som utføres i kommunen. SV vil at de frivillige organisasjonene og frivillig arbeid skal ha gode vekstvilkår, og at midler til aktiviteter øker.

SV mener at breddeidretten skal prioriteres. Dette gjøres bl.a. ved å samarbeide med idrettsorganisasjonene om bygging og vedlikehold av idrettsanlegg i nærmiljøene.

Larvik SV vil:

- styrke ordninger som bidrar til sosial utjevning og sikrer alle mulighet for deltakelse i aktiviteter og foreningsliv
- at kommunen styrker et anleggfond for utlån til idrettsforeninger for utbygging og vedlikehold av anlegg i påvente av tildelte tippemidler
- finansiere isflate på Fram til bruk for tilliggende skoler

- sikre at Larviks historiske kulturminner løftes frem, og at vi viser en særskilt aktsomhet ifm. store utbygginger og transformasjoner.
- sikre Bølgen kulturhus tilstrekkelige driftsmidler til å opprettholde et bredt kulturtilbud, hvor også smale kulturuttrykk gis plass
- på sikt eie kulturskolelokaler selv
- at kulturskoletilbud inngår i SFO
- innføre en gradert betaling for deltakelse i Kulturskolen basert på inntekt
- flytte bysamlingene tilbake til bymuseer i Larvik – sjøfartsmuseum og et nytt Bymuseum
- at kommunens kulturelle uttrykk speiler vår flerkulturelle befolkning

Friluftsliv har høy verdi for både alminnelig folkehelse, for trivsel og som læringsarena for miljø- og naturkunnskap. Larvik SV vil arbeide for å øke tilgjengeligheten til de naturlige aktivitetsarenaene våre, ved å etablere flere sykkel- og turstier, og parkeringsmuligheter for de som er avhengig av bil.

Larvik SV vil:

- sikre allemannsretten
- bevare vår felles tilgang til strender og kystlinje – forby bygging i strandsonen
- videreføre kyststien i Tjølling
- videreutvikle Kjærra Fossepark og Lågastiene
- bevare og utvikle Indre Havn som rekreasjonsområde
- sikre urørt natur

Byutvikling, boligmiljø og arealbruk

Larvik SV er opptatt av en fremtidsretta byutvikling, med vekst og utvikling i Larvik sentrum, Stavern og i de definerte lokalsentra – Svarstad, Kvelde, Tjodalyng og Helgeroa. Kontorarbeidsplasser og handelsvirksomhet bør ligge sentralt i Larvik by, med tilknytning til kollektivknutepunkt. Indre havn – Larviks sjøfront - må bevares for allmenn utnyttelse, og det må ikke tillates nedbygging.

Larvik SV vil:

- ha en restriktiv utvikling av Indre havn, begrense til bygg i 3 etasjer, god offentlige tilgjengelighet og grønne fellesarealer
- utnytte de gamle områdene for Torstrand skole og gamle Mesterfjellet skole til offentlige formål, kjøpe fengselet på Herregårdssletta når det byr seg.
- verne dyrka og dyrkbar matjord mot utbygging
- bevare strandsonen til allmenn bruk, ikke tillate utbygging eller privatisering
- at reguleringsplanen for området folk bor på skal respekteres og at fortetting ikke skal skje i typiske ene-/tomannsboligområder
- at forretnings- og næringsområder med kontorarbeidsplasser holdes innenfor området mellom elvene: Farriselva og Lågen, med nær tilknytning til jernbanestasjonen
- stimulere til sosial boligbygging og regulere boligområder med rimelige tomter/boliger også til leie for personer i etableringsfasen
- at avsatte næringsarealer benyttes til produksjonsbedrifter, ikke kontorarbeidsplasser eller handelsvirksomhet
- redusere gjennomgangstrafikken på Torstrand, dvs. støtter tunnelloøsning
- flytte kommuneadminstrasjonen inn i egne kommunale lokaler

Landbrukskommunen Larvik

Larvik kommune er den største skogbrukskommunen i Vestfold og den tredje største jordbrukskommunen. Matjorda i kommunen er av svært god kvalitet og det er viktig at matjorda tas vare på for framtidige generasjoner. Kommunen har en stor andel av Vestfolds produksjon av korn, poteter og grønnsaker, i tillegg kommer produksjon av kjøtt, egg og melk. Totalt er det ca. 350 jordbruksbedrifter, som sysselsetter det samme antall personer. Skogbruket sysselsetter ca. 50 personer. Kommunen har stor både matindustri og treforedlingsindustri som sysselsetter til sammen 900 personer. Skogen i kommunen betyr mye for naturmangfoldet samtidig som den bidrar til verdens klima gjennom karbonfangst.

Larvik SV vil:

- at jordbrukets næringsareal, matjorda, fortsatt skal brukes til matproduksjon
- legge til rette for stor verdiskaping i både jord- og skogbruket samt i matvare- og treforedlingsindustrien.
- at kommunen skal legge til rette for satsing på økologisk jordbruk, både gjennom satsing for å få flere til å dyrke økologisk, og ved at kommunen setter en målsetting om at minimum 10 % av innkjøpte matvarer skal være økologiske.
- at kommunale virksomheter i stor grad skal satse på kortreist og lokal mat ved sine innkjøp
- stimulere skogeierne til økt planting av skog for økt karbonfangst, samt å stimulere til økt bruk av trevirke til biobrensel.

En næringsvennlig kommune

Larvik SV er opptatt av at kommunen må bidra til et grønt skifte i det lokale næringslivet, og at stimulerer til fremtidsretta og miljøvennlige løsninger. Gjennom god arealplanlegging, effektiv infrastruktur og profesjonelle kommunale tjenester kan vi aktivt legge til rette for næringsutvikling. SV er opptatt av å gi næringslivet forutsigbarhet gjennom beslutningsprosessene og i planverket. Larvik SV ønsker å videreutvikle samarbeid med kommunens næringsforeninger, og støtte de kreftene som aktivt arbeider for at Larvik skal styrkes som et attraktivt bo- og arbeidssted, med særlig fokus på sentrumsutviklinga.

Larvik SV vil:

- videreutvikle kommunens næringsplan i tråd med FNs bærekraftsmål
- få utarbeidet en langsiktig sysselsettingsplan hvor fremtidige behov for kompetanse og arbeidskraft blir synliggjort.
- bidra til et tettere samarbeid mellom privat og offentlig sektor om utradisjonelle løsninger til det beste for kommunens næringsliv og innbyggere
- legge til rette for ungt entreprenørskap og gründervirksomhet
- skape flere arbeidsplasser i kommunen gjennom økt foredling av lokale råvarer, f.eks i steinindustrien
- stimulere til bedre utnyttelse av skogsprodukter og bruk av trevirke
- sikre videre utvikling av næringsområder på Ringdalsskogen og Berganmoen
- at kulturnæringen inngår som en sentral del av næringsstrategien lokalt.
- støtte opp om industri som satser på karbonfangst – og lagring, som *Norcem* i Brevik

En bærekraftig økonomisk politikk

Larvik kommune er i en presset økonomisk situasjon og har i tillegg langt fra nådd målet om befolkningstilvekst på 1,5%. Dette får betydning for fordeling av goder og byrder til kommunens innbyggere. Larvik SV mener at vi bør lete etter nye måter å skaffe inntekter på slik at vi kan stimulere til vekst i næringslivet og opprettholde et godt velferdstilbud for alle våre innbyggere. Over 80% av landets kommuner har eiendomsskatt. SV ønsker å innføre eiendomsskatt i Larvik kommune, også for hytter, som en del av en bærekraftig og ansvarlig økonomisk politikk, og øremerke inntekten til pleie- og omsorg og til barn i skolen.

Økonomisk kriminalitet gir vesentlig tapte inntekter for kommunen, særlig arbeidslivskriminalitet og svart arbeid. Erfaring fra andre kommuner har vist at det kan lønne seg å styrke kontrollfunksjonen ifm. skatteinnfordringa i kommunen.

Larvik SV vil

- innføre eiendomsskatt for boliger og fritidsboliger, men med et bunnfradrag som gir fritak for de minste boligene.
- styrke skattekontoret i kommunen med flere ettersynsrevisorer for å følge opp den nasjonale satsingen mot økonomisk kriminalitet.

Et anstendig arbeidsliv , og kommunen som arbeidsgiver og oppdragsgiver

Fast arbeid gir trygge inntekter og er en viktig sosial arena for samfunnsdeltakelse. For SV er det viktig at vi har et arbeidsliv for de mange, ikke for de få. SV er på lag med fagbevegelsen. Det betyr at vi kjemper for et seriøst og godt organisert arbeidsliv, med høy organisasjonsgrad og uten sosial dumping, diskriminering, økonomisk kriminalitet og arbeidslivskriminalitet.

Larvik SV vil:

- at faste , hele stillinger er normen
- innføre tillitsreform, dvs. erstatte unødig rapportering og målstyring med tillit til faglige vurderinger
- videreføre kommunens satsing på lærlinger, særskilt opprette kommunale læreplasser for personer med voksenrett og utvide området for læreplasser, for eksempel innen kommunal teknisk sektor og eiendom.
- styrke tilbudet til ufaglærte i f. eks pleie-og omsorg om systematisk fagopplæring på sine arbeidsfelt.
- at Larvik blir en foregangskommune når det gjelder å integrere innvandrere i arbeidslivet tidlig

Kommunen kjøper varer og tjenester for over en milliard kroner hvert år. Dette gjør det offentlige til en stor aktør, med makt til å skape endring. Derfor er det viktig for SV at Larvik kommune bruker denne makten til å fremme et seriøst næringsliv, miljøvennlig produksjon og lokal verdiskaping.

Larvik SV vil:

- bruke kommunens innkjøp og investeringer til å fremme lokal verdiskaping, klima- og miljøvennlig produksjon og et seriøst arbeidsliv
- vedta den nye *Telemarksmodellen* mot sosial dumping i bygg-og anlegg, og *Oslomodellen* for innkjøp forøvrig.
- Sikre at rekruttering av lærlinger og fast ansatt fagarbeidere er et konkurransefortrinn

- stoppe bruk av nulltimerskontrakter og unødvendig innleie fra bemanningsbyråer i kommunens drift og byggeprosjekter
- unngå kjøp av tjenester fra velferdsprofitører, fra selskaper registrert i skatteparadiser, og selskaper som leier inn arbeidskraft fremfor å ansette arbeidstakere
- at kommunen stiller krav ved anbud om tarifflønn og pensjonsrettigheter på et konkurransedyktig nivå på samme nivå som offentlig sektor.

Kommunal eie og drift er til befolkningens fordel og gir både bedre og billigere tjenester. Larvik SV ønsker at utsatte offentlige oppgaver tas tilbake som kommunale oppgaver.

Larvik SV vil:

- hindre kommersialisering av barnevernet og stimulere til samarbeid med andre kommuner om barnevernstiltak.
- rekommunisere avfallstransporten, og sikre at de ansatte tilbys videre stilling i kommunen.
- at private barnehager på sikt tas inn i kommunal eie og drift med kommunalt ansatte

Velferd for alle

En sterk universell velferdsstat skal gi frihet og trygghet for hver enkelt. Alle skal gis mulighet til å delta i samfunnet og i lokaldemokratiet. Universell utforming av bygg, bymiljø, kultur- og fritidstilbud er vesentlig for deltakelse for alle.

Mennesker med psykiske lidelser og funksjonshemmede som har falt utenfor arbeidslivet har i stor grad behov for aktivitetstilbud. SV ønsker å opprettholde og videreutvikle lavterskeltilbud for arbeid og aktivitet.

Larvik SV vil:

- ha tettere oppfølging av familier med barn som lever i familier med vedvarende lav inntekt
- holde barnetrygden utenfor beregning av sosialstønad
- øke antall kommunale boliger og opprette finansieringsordninger som gjør beboerne i stand til å kjøpe egen bolig (fra leie til eie)
- gi NAV økte driftsmidler for å kunne hjelpe folk vekk fra sosialhjelp
- styrke og videreutvikle Voksenopplæringa
- at alle voksne med lese- og skrivevansker blir kartlagt og får målretta tiltak.
- innføre forsøk med kombinert grunnskoleopplæring og fagopplæring
- styrke samarbeidet med frivilligheten.

Larvik er en flerkulturell kommune, og SV vil arbeide for et inkluderende og likeverdig samfunn. Dette ved å styrke ordninger som bidrar til fellesskap og deltakelse og hindrer utenforskap, ekskludering og radikaliserings.

Larvik SV vil:

- at kommunen tar imot et minimum av det antall flyktninger som det er behov for å bosette
- sikre et godt opplæringstilbud innen skole og arbeid for voksne
- sørge for at kommunen har et bredt tilbud innen kultur, idrett og fritidsliv der alle kan delta
- stimulere til at flere innvandrere deltar i det politiske ordskiftet
- opprettholde og styrke Innvandrerrådet

- Legge til rette for at etniske kulturforeninger og trossamfunn bidrar med åpenhet og samarbeide og dermed kan være ressurser i inkluderingsarbeidet.

Eldre, helse og omsorg:

Ensomhet og utrygghet forverrer situasjonen for eldre hjemmeboende. Larvik SV ønsker å sikre en godt utbygd hjemmetjeneste sånn at de som vil kan bli boende hjemme så lenge de ønsker det. En robust og faglig sterk hjemmetjeneste er basis for at omsorgstrappa fungerer. SV ønsker å erstatte unødig rapportering og målstyring med tillit til faglige vurderinger og mer tid til kjerneoppgavene. Heltidsstilling bør være normen, og Larvik kommune bør se til f.eks. Sauherad kommune som har spart kostnader ved å øke grunnbemanning og tilby heltidsstillinger.

Larvik SV vil:

- sikre kultur- og dagtilbud som en sentral del av eldreomsorgen
- bevare Frivillighetsentralene og gi frivillighetsordningene vilkår til å yte hverdagshjelp.
- styrke omsorgstrappa ved å etablere flere bemanna omsorgsboliger.
- videre satse på kommunens fysio- og ergoterapitjenester, samt et godt rehabiliteringstilbud ved Presteløkka
- ruste opp sykehjemmene, med plass til de som ikke kan bo hjemme, og sikre at alle får enerom.
- at sykehjemmene får kjøkkenet tilbake, med hjemmelaga mat på lokale råvarer.
- bygge heltidskultur, og sikre at ufaglærte systematisk får tilbud om fagopplæring på sine arbeidsfelt.

God folkehelse er viktig for arbeidet mot sosial ulikhet, og folkehelsearbeidet spenner over både fysisk aktivitet, kosthold, psykisk helse, rusomsorg og arbeid.

Larvik SV vil:

- styrke folkehelsesatsinga
- prioritere utsatte gruppers behov for helsehjelp
- sikre lavterskeltilbud og tidlig innsats for mennesker med rusutfordringer